

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

รายวิชา ๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์/สาขาวิชา	วิทยาเขตขอนแก่น /วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น/การสอนภาษาไทย /สังคมศึกษา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ (Dhamma Communication)
๒.จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ประจำวิชา พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	-ไม่มี-
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	-ไม่มี-
๘.สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย และเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ หรือ ส่วนงาน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามชี้ให้เห็นคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชา เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาและบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมกับความรู้ในรายวิชา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้

(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความเสียสละและซื่อสัตย์สุจริต

(๒) ความมีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม

(๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับ

ความสำคัญ

(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

(๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๑.๒ วิธีการสอน

- บรรยายบทเรียนพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

- มอบหมายงานให้นักศึกษาไปศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย แล้วนำมาเสนอในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนิสิตด้วยกัน และอาจารย์ผู้สอน

- ให้นักศึกษาฝึกทักษะในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย พร้อมทั้งชี้ให้เห็นประเด็นทางจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรม

- เน้นนิสิตเป็นศูนย์กลางการเรียน โดยให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน

- กระตุ้น ชักจูงให้นักศึกษาเข้าเรียนสม่ำเสมอ มีระเบียบวินัย และมีความกล้าหาญในการแสดงออก และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินผลพฤติกรรมการเข้าเรียน การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน และส่งงานมอบหมายให้ตรงเวลา

- ประเมินผลก่อนเข้าสู่บทเรียนเพื่อทราบพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

- ประเมินผลระหว่างภาคเรียน เพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์การเรียน

- ประเมินผลด้วยการใช้แบบฝึกหัดในบทเรียน

- ประเมินวัตถุประสงค์การเรียนโดยใช้ใบงาน (Work Sheet)

- ประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนในภาพรวม

<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา - มีความรู้ความเข้าใจศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย - มีเจตคติในการเรียนรู้ธรรมนิเทศ
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบใช้สื่อประกอบ และเทคโนโลยีประกอบ มอบหมายงาน ใ้ทำงาน ทดสอบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ใช้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับบทเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้ซักถามภายในชั้นเรียน และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center)</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ทดสอบก่อนเข้าสู่บทเรียน ๒. ทดสอบวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยใช้ใบงาน ๓. ทดสอบบทเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด ๔. ทดสอบระหว่างภาค และสอบปลายภาค ๕. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน ๖. การแก้ไขข้อบกพร่องส่วนตัว (Personal Problems Solving)
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดและการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการนำเอาความรู้ประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการมาใช้ในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน สามารถสืบค้น ค้นหา ข้อเท็จจริง สรุป ทำความเข้าใจได้ รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา และสรุปประเด็นปัญหา พร้อมทั้งสามารถบูรณาการความรู้ในรายวิชาเข้ากับหลักพุทธธรรมได้</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชา - บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบระหว่างภาคและปลายภาค โดยเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา การใช้ซักถาม ทดสอบด้วยใบงานและแบบฝึกหัด</p>

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัย ความรับผิดชอบในการทำงานเป็นทีม และความตรงต่อเวลา

๔.๒ วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนรู้
- จัดกลุ่มการเรียนรู้
- ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม

๔.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเองด้วยแบบที่กำหนด
- ประเมินผลพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- ประเมินผลจากรายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะทั้งการพูด การฟัง การอ่านการเขียนธรรมชาติภาษาอังกฤษ และนำเสนอในชั้นเรียนได้
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาวิชา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ

- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน ใบงาน แบบฝึกหัด และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการเรียนในชั้นเรียนด้วยการโต้ตอบซักถาม

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. แนะนำตัว ๒. แนะนำแผนการสอน ๒.๑ คำอธิบายรายวิชา ๒.๒ วัตถุประสงค์รายวิชา ๒.๓ กิจกรรมการเรียนการ สอน ๒.๔ วิธีการประเมินผล ๒.๕ งานมอบหมาย ๒.๖ จิตพิสัย	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่างประกอบ Power Point Projector	พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.
๒	ความหมายของธรรมเนียมและ การประชาสัมพันธ์	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.
๓-๔	หลักการและวิธีการเผยแพร่ พระพุทธศาสนา	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.
๕-๖	การเขียนบทความ	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.
๗	การพูดในที่ชุมนุมชน	๔	บรรยายยกตัวอย่าง ประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point	พระสอนด้า วาทสทุโท,ดร.

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			Projector	
๘	สอบระหว่างภาค	๒		
๙	การพูดในที่ชุมนุมชน	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระฮอนด้า วาทสกุโท,ดร.
๑๐	การพัฒนาบุคลิกภาพ	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระฮอนด้า วาทสกุโท,ดร.
๑๑-๑๒	การเทศนาและการปาฐกถา	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระฮอนด้า วาทสกุโท,ดร.
๑๓-๑๔	การอภิปรายและการเสวนา	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระฮอนด้า วาทสกุโท,ดร.
๑๕	การใช้สื่อประกอบการสอน	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point นำเสนอองานกลุ่ม	พระฮอนด้า วาทสกุโท,ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐% ๕๐%
๒	การค้นคว้าและการนำเสนอรายงาน การทำใบงาน การสาธิตประกอบการสอน การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๓๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑.เอกสารและตำราหลัก</p> <p>เดล คาร์เนกี เขียน. แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์. การพูดในที่ชุมนุม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ขอจิตต์เมตต์, ๒๕๒๙.</p> <p>พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ (ประสิทธิ์ พุระมรสี). วิชาการเทศนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๖.</p> <p>พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). พุทธวิธีในการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.</p>
<p>๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า. กรุงเทพมหานคร: มลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๒.</p> <p>----- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.</p> <p>พระมหาณรงค์ จิตตโสภโณ. จิตวิทยาการเผยแผ่. กรุงเทพมหานคร: คำบรรยายแก่พระธรรมทูตพิมพ์ลงในพุทธจักร ฉบับเดือนธันวาคม, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๙.</p>
<p>๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>เดล คาร์เนกี เขียน. แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์. วิธีชนะมิตรและจูงใจคน. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ขอจิตต์เมตต์, ๒๕๒๕.</p> <p>ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. ศิลปะการพูดต่อที่ชุมนุม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๑๖.</p> <p>นิพนธ์ ศศิธรรม. หลักการพูดชุมนุมชน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๑.</p> <p>ปรีชา ช่างขวัญยืน. ศิลปะการเขียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิชาการ, ๒๕๒๕.</p> <p>เพชร บัวเพียร. วาทวิทยา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต, ๒๕๒๗.</p>

พระพุทธรูป. เก็บเล็กผสมน้อย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
พระราชวรมณี (ประยูร ชุมมจิตโต) และคณะ. พุทธศาสนสุภาษิต ฉบับบันทึกธรรมเนียมประจำวัน.

กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา, ๒๕๓๒.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระวินัยปิฎก มหาวิภังค์ ภาค ๑, มหาวรรค เล่ม ๔, พระ
สูตรตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค, มัชฌิมนิกาย อังคุตตรนิกายปัญจกนิบาต, สัตตกนิบาต.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

----- พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาฯ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. พระธรรมปทัฏฐกถา แปล ภาค ๑-๘. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (พิมพ์ ชุมมธโร). บทสร้างนิสัย. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์, ๒๕๓๙.

----- มงคลยอดชีวิต ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา,
๒๕๓๙.

เสนาะ ผดุงฉัตร. วาทศาสตร์ศิลปะเพื่อการพูด. กรุงเทพมหานคร: อาหารการพิมพ์, ๒๕๔๘.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจาก
นิสิตได้ดังนี้

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ไปงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ขอเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต
- การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

- แจ้งผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน
- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น